

En nostalgitripp som heter duga

GULLSPÅNG

Fina gamla verktyg, spik, termosar och beslag. När Thorsten Brandberg på Brandbergs järn började titta vad som fanns i de gamla lagren, hittade han en hel kulturskatt. Nu öppnas en hel liten nostalgitripp i Gullspång. En blandning mellan museum och järnaffär.

Butiken där allting började en gång i tiden. Brandbergs speceri-, manufaktur- och spannmålsaffär. Japp, där fanns allt – ungefär som dagens stormarknader, fast i liten skala. Mannen som startade företaget var Isac Brandberg, bror till Thorsten Brandbergs farfar.

Annorlunda järnhandel

1921 startades Brandbergs Järn av Thorstens farfar, som också hette Thorsten, precis intill den första affä-

Thorsten Brandberg den äldre startade en gång Brandbergs järn, och nu får han sitta och blicka ut i nostalgibutiken från sitt porträtt.

ren. Brandbergs Järn finns kvar än idag, och det är den som Thorsten (den yngre då) driver. Bara den är lite annorlunda mot dagens stora järnhandlar, eller att handla spik och skruv på stormarknaderna. Här finns säkert hundratals små lådor bakom disken. Gamla, fina trälådor som alla är märkta med en vara – en spik, en skruv, en nyckel. Här kan man stå som förr i tiden och peka. "Fem sådana skruvar, tio sådana spikar."

Men så fanns de där lagren, där saker låg kvar från förr i tiden, en del ända från tiden då butiken startade. När det började städas i förråden insåg man vad man faktiskt hade.

– Det har bara legat där, och för 25 år sedan hade det nog inte varit tillräckligt gammalt för att upplevas som nostalgi, säger Thorsten Brandberg.

DaCapo eld och lågor

Men nu var det dags, kände de. Gamla, fina saker låg ju bara där till ingen nytta.

– Elever från DaCapo hörde talas om att vi hade fina gamla stämjärn i lager, och de blev eld och lågor. Stålet i dem är annorlunda än i dagens stämjärn. Sådant här görs inte längre. Och hantverkarna som bygger på kyrkan i Södra Råda köper verktyg här ibland.

Så det började göras iordning i den ursprungliga affären, snett bakom järnaffären.

– Det var många linoleumgolv vi fick riva bort innan vi fick fram det ursprungliga trägolvet, berättar Thorsten.

Thorsten Brandberg gillar nostalgi. De gamla räknemaskinerna med vev använder han sig av än idag.

Foto: ANITA WIRTANEN

Och även om allt inte riktigt är klart än, kan man känna historiens vingslag när man kommer in i butiken. På hyllorna trängs fina gamla tyska stältermosar från krigstiden, med läsbeslag och stämjärn. Fina knivar från Jernbolaget i Eskilstuna, klockor från Westerstrands i Töreboda, filar från Öbergs. Vackra, gamla saker, men fortfarande oanvända.

– Ja, jag är nog sjukligt nostalgisk, erkänner Thorsten

Brandberg med ett leende.

På sitt kontor har han en gammal räknemaskin, en sådan där grön med vev. Den används fortfarande.

– Det är bra, för då får man använda huvudet lite också, det behöver man inte med de moderna miniräknarna.

Många i Gullspång, som har hört talas om att den nya lilla butiken ska öppnas, förväntar sig kanske en billig utförsäljning. Men så är inte alls tanken.

– Vi är inte ute efter att "sälja ut" de här gamla sakerna, utan de får gärna finnas kvar och säljas till personer som känner att de verkligen, verkligen vill ha den där fina gamla termos eller filen, säger Thorsten Brandberg.

Så på måndag öppnar den där – den rara lilla nostalgitrippen. En alldeles egen liten historielektion, mitt i Gullspång.

ANITA WIRTANEN

Det här låset kom till Brandbergs Järn i november 1948.

Det rustas för Riddarvecka

HOVA

Ideella krafter som bygger i två och en halv månad, kvällar och helger – vad blir det? I Hova blir det en stor, permanent läktare för tornerspel. En läktare som dessutom kan komma till användning utanför riddarveckan.

Bygga upp mobila jätteläktare för tornerspel, för att sedan riva den igen efteråt. Det är inget som går på en kafferast, och till slut, efter sjutton års kånkande, tröttnade arrangörerna av Riddarveckan.

Och nu står där istället – på den vanliga platsen – en alldeles fast läktare, med plats för 1500 sittande besökare. Två och en halv månad tog den att bygga, och det är lätt att föreställa sig vilka möjligheter det här kan ge i kommunen för exempelvis musikevenemang.

– Det är tänkt att föreningslivet och kommunen

ska kunna använda arenan även utanför riddarveckan hädanefter, säger Ingemar Ek som är kassör i Föreningen Hova Riddarvecka, som som de flesta vet är en paraplyorganisation för 16 olika föreningar i kommunen.

Ideell arbetskraft

Istället för en rak modell, som de mobila läktarna var, är den fasta läktaren byggd i en svag sväng.

– Nu ser man precis lika bra var man än sitter på läktaren, förklarar Ingemar Ek.

Två och en halv månad tog den som sagt att bygga, och den som någon gång ens har byggt en liten altan vet att det är otroligt mycket jobb. All arbetskraft har varit ideell.

– Vi har slitit måndag till fredag från 17-21, och så varje helg. 405 000 kronor gick läktaren på allt som allt, säger Ingemar Ek.

Pengarna kommer från ett EU-projekt, och till nästa

år planerar man att bygga lite till. Ovanför portarna, där riddarna rider in med sina hästar, ska man bygga en hedersläktare där även konferenciern kan sitta.

– Sen kan man ju föreställa sig hur mycket som helst, det är ju till exempel tänkbart att någon gång i framtiden göra ett tak som går att öppna och stänga. Allt är ju

möjligt, säger Ingemar Ek.

Man får faktiskt imponeras av kämpaglöden och engagemanget som så många visar. Att bygga en läktare alldeles ideellt, flera veckors arbete helt utan betalning – vilken liten ort kan åstadkomma det? Till och med på större orter vore det svårt att få ihop.

ANITA WIRTANEN

– Det är tänkt att föreningslivet och kommunen ska kunna använda arenan även utanför riddarveckan, säger Ingemar Ek, kassör i föreningen Hova Riddarvecka.

Rederi Marianne
tel 0551-223 30

PREMIÄRRESA MED MS MARIANNE

Söndag 1 juli

Otterbäcken-Mariestad-Otterbäcken

med angörande av Storön och Sjötorp. Därefter avgång varje onsdag och söndag under juli månad.

Turlista:

Avg. Otterbäcken	09.00	Avg. Mariestad	13.30
Avg. Storön	09.30	Avg. Sjötorp	15.00
Avg. Sjötorp	11.00	Avg. Storön	16.30
Ank. Mariestad	13.00	Ank. Otterbäcken	17.00

Biljettpriser: t.o.r. Mariestad 100 kr,
t.o.r. Storön 25:-, t.o.r. Sjötorp 50:-.
Barn under 15 år 20 kr.

På och avstigning kan göras på respektive destinationer.

Välkommen ombord.

Klipp ur annonsen

**Mariestads-Tidningen
ger dig lokala nyheter**